

Monumentnummer*: 515196

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 24 januari 2001
Kadaster deel/nr 82764/79

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Geertruidenberg Geertruidenberg Noord-Brabant

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Geertruidenberg B 3850

Omschrijving**

Inleiding

Het pand is - voor zover anno 2000 valt vast te stellen - rond 1500 ontstaan als een dwarshuis (tezamen met het buurpand nr. 6) en meteen of kort daarna voorzien van een achterhuis. Mogelijk had het huis een oudere voorganger en stamt de kelder uit die eerdere fase. Uit de fase van rond 1500 zijn onder andere bewaard: een deel van het houtskelet met peerkralen in de woningscheidende muur met nr. 6; balklagen met peerkraal- en ojjefvormige sleutelstukken in het achterhuis. Het hout van de kap van het achterhuis is dendrochronologisch gedateerd op 1505-1506, de kap is echter later wel gewijzigd. In 1587 zijn beide panden gesplitst, zodat nr. 8 voortaan als diep huis door het leven ging. De kap van het voorhuis is echter pas in de achttiende eeuw omgevormd van een dwarse kap naar een haakse, aansluitend op die van het achterhuis. Daarbij werd echter wel gebruik gemaakt van oud hout, waarschijnlijk secundair verwerkt materiaal van de oude dwarse kap. Eveneens zijn in de achttiende eeuw achtereenvolgens de achter- en voorgevel opnieuw opgetrokken. Bij die laatste gelegenheid heeft men de vloeren van het voorhuis op die van het achterhuis laten aansluiten. In de negentiende en twintigste eeuw heeft het gebouw een gang aan de linkerkant gekregen en zijn ten behoeve van een winkel in 1938-1939 allerlei wijzigingen doorgevoerd. Ook de voorpui is toen gewijzigd.

Omschrijving

Hoofdvorm. Dak en materialen. Pand in gevelwand, bestaande uit kelder, twee bouwlagen en kapverdieping onder een schilddak met nok haaks op de Markt. Het pand is opgetrokken in baksteen, het dak is gedekt met oud-Hollandse en kruispannen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gevels. De achttiende-eeuwse voorgevel telt drie traveeën en wordt afgesloten met een kroonlijst. De ingang is bereikbaar via natuurstenen treden. Ook de stoep is van natuursteen. De vroeg of midden achttiende-eeuwse achtergevel bevat, onder andere, op de verdieping twee negenruits schuifvensters.

Constructie en interieur. De constructie wordt in hoofdzaak gevormd door: (zeer) oude zijmuren met allerlei bouwsporen (onder andere een deel van het houtskelet van rond 1500); achttiende-eeuwse voor- en achtergevels; balklagen en kappen uit de zestiende tot en met de achttiende eeuw, deels later gewijzigd. De balklagen hebben peerkraal- en ojiefvormige sleutelstukken. In het muurwerk van het voorhuis zijn op kelder-, begane grond en verdiepingniveau sporen van stookplaatsen aangetroffen. Het achterhuis heeft nog een achttiende-eeuwse schouwpartij, geflankeerd door beduidend oudere muurschilderingen (renaissance). De linker vertoont het Christuskind, de rechter ranken.

Waardering

Het in verschillende bouwfases tot stand gekomen pand is van algemeen belang vanwege: - bouwhistorie, vanwege de ingewikkelde bouwgeschiedenis waaruit onder andere waardevolle balklagen, kappen, muurwerken, kelder enz. zijn overgeleverd; - architectuurhistorie, vanwege bijzondere onderdelen zoals peerkraal- en ojiefvormige sleutelstukken, de achttiende-eeuwse schouw en de wandschilderingen; - zeldzaamheid van verschillende bouw- en architectuurhistorische elementen; - samenhang met de waardevolle bebouwing langs de Markt te Geertruidenberg.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument